

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Frøya kommune

Arkivsak: 18/461

Møtedato/tid: 24.10.2018 Kl 09:00

Møtested: Nabeita oppvekstsenter / Herredshuset, møterom A

Møtedeltakere:

Lars Ø. Nordgård
Helge Borgen
Kirsten Dragsnes
Laila Wedø
Sten S. Arntzen

Andre møtende:

Rådmann
Helene Hvidsten, Konsek Trøndelag

Kopi: Ordfører, postmottak Frøya kommune, postmottak Revisjon Midt-Norge (RMN),
Wenche Holt (RMN), kontrollutvalgets varamedlemmer

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 31.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/Helene Hvidsten på telefon 472 97 371, eller e-post: helene.hvidsten@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 12.10.2018

Lars Ø. Nordgård (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Helene Hvidsten
Rådgiver, Konsek Trøndelag

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
29/18	Godkjenning av innkalling og sakliste
30/18	Godkjenning av møteprotokoll
31/18	Enhetsbesøk hos Nabeita oppvekstsenter
32/18	Budsjett for kontrollutvalget for 2019 med økonomiplan 2020 - 2022
33/18	Bestilling av forvaltningsrevisjon
34/18	Orientering om bemanning på teknisk etat
35/18	Orientering fra rådmannen om kommunestyrets vedtak om ventilkammer på Nordskog
36/18	Orientering fra rådmannen om kostnader i forbindelse med innleie av konsulenter
37/18	Orientering om avfallsdeponiet på Kvisten
38/18	Nytt fra utvalgene 24.10.18
39/18	Referatsaker
40/18	Eventuelt

Godkjenning av innkalling og saksliste

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

24.10.2018

Saknr

29/18

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 18/431 - 4

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Innkalling og saksliste godkjennes.

Saksutredning

Godkjenning av innkalling og saksliste.

Godkjenning av møteprotokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

24.10.2018

Saknr

30/18

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 18/431 - 1

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Protokollen godkjennes.

Saksutredning

Godkjenning av møteprotokoll.

Protokollen er tidligere distribuert til utvalget.

Enhetsbesøk hos Nabeita oppvekstsenter

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

24.10.2018

Saknr

31/18

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 15/120 - 29

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Saksutredning

Kontrollutvalget i Frøya ønsker å bli kjent med ulike enheter i kommunen. I sak 25/18 vedtok utvalget å besøke Nabeita Oppvekstsenter i forbindelse med møtet 24. oktober.

Hensikten med besøket er ikke å føre kontroll og tilsyn. Utvalget ønsker å besøke oppvekstsenteret for å få informasjon om enheten, hvordan de jobber og om det er noen utfordringer i arbeidshverdagen. I tillegg kan kontrollutvalget være interessert i vite mer om blant annet:

Enhets rutiner for internkontroll. Er disse kjent blant ansatte og brukes de?

Enhets HMS-arbeid. Hvordan fungerer dette?

Ledelsen ved Nabeita orienterer og svarer på spørsmål fra utvalget.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Sekretariatet anbefaler utvalget å ta redegjørelsen til orientering. Utvalget må vurdere om det er behov for videre oppfølging med bakgrunn i informasjonen som er gitt i forbindelse med enhetsbesøket.

Budsjett for kontrollutvalget for 2019 med økonomiplan 2020 - 2022

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

24.10.2018

Saknr

32/18

Saksbehandler Helene Hvidsten**Arkivkode** FE - 033**Arkivsaknr** 15/120 - 30

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Kontrollutvalget oversender saken til kommunestyret og tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

Kontrollutvalgets forslag til økonomiplan for 2020-2022 og budsjett for 2019 med en ramme på kr. 1.183 500 inkludert kjøp av revisjons- og sekretariatstjenester for kontrollutvalget, vedtas.

Vedlegg

Budsjett for kontrollutvalget i Frøya 2019 og økonomiplan 2020 - 2022

Saksutredning

Etter bestemmelsene i *forskrift om kontrollutvalg* § 18 skal kontrollutvalget utarbeide et forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme skal følge formannskapetets budsjettinnstilling til kommunestyret. Kontrollutvalget fremmer med dette en sak om budsjett for kontrollutvalgets virksomhet og kjøp av revisjons- og sekretariatstjenester for 2019 i Frøya kommune. I forslaget til budsjett er utgifter stort sett holdt på samme nivå som for 2018, med oppdaterte tall i tråd med vedtatte budsjett og økonomiplaner. Kontrollutvalgets budsjett for 2019 inneholder utgifter til selve driften av utvalget og til kjøp av revisjons- og sekretariatstjenester for utvalget.

Kontrollutvalgets egen virksomhet

Budsjettet for kontrollutvalgets egen virksomhet er satt opp med utgangspunkt i tidligere års budsjett for utvalget. Utgifter til godtgjøring er basert på kommunens reglement for godtgjøring av folkevalgte. Leder skal ha 1,8 % av ordførers lønn. For øvrige medlemmer er det en godtgjøring på kr. 1000 per møte. Det er gjort regning med seks årlige møter med fire faste medlemmer, samt ett varamedlem per møte.

Kontrollutvalgets medlemmer kan kreve tapt arbeidsfortjeneste i forbindelse med møtene. For dette er budsjettet basert på erfaringstall. For øvrige utgifter til kontrollutvalgets drift er budsjettet basert på budsjettkontroll, indeksregulering og erfaringstall.

Videre må kontrollutvalget ha mulighet og midler til å skaffe seg kunnskap gjennom å kunne delta på samlinger samme med andre kontrollutvalg. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har i sine *85 anbefalinger for styrket egenkontroll i kommunene* vist til at opplæring i kontrollutvalget er et område som bør prioriteres. Budsjettkontrollen per juli 2018 viser at driften ligger noe lavere enn kontrollutvalgets budsjetttramme. Totalrammen for kontrollutvalgets egen drift for 2019 holdes tilnærmet på samme nivå som 2018.

Sekretariatstjenester

Kommunestyret i Frøya har vedtatt å gå inn som eier i det nye selskapet Konsek Trøndelag IKS og å kjøpe sekretariatstjenester for kontrollutvalget hos selskapet. Representantskapet i Konsek Trøndelag behandlet budsjetttrammene for 2019 i sitt møte den 16.4.18, og det ble besluttet at honoraret for sekretariatet skulle ligge på samme nivå som for 2018. Representantskapet vil årlig vedta kommende års budsjett for hver enkelt kommune som Konsek leverer sekretariatstjenester for, og det ble presisert at tallene i økonomiplanen er

usikre.

Kjøp av revisjonstjenester

Frøya kommune har også vedtatt å gå inn som eier i det nye revisjonsselskapet Revisjon Midt-Norge SA (RMN). RMN vedtok budsjetttrammene for 2019 på sitt årsmøte 1. oktober og det ble besluttet at honoraret skulle ligge på samme nivå som for 2018.

Kontrollutvalgets sekretariat foreslår en budsjetttramme på kr. 1.183 500 for kontrollutvalget i 2019, dette inkluderer kjøp av revisjons- og sekretariatstjenester. Sekretariatet anser dette for å være en nøktern budsjettering, samtidig som vi mener det gir et realistisk bilde av forventede utgifter i året som kommer. Med utgangspunkt i redegjørelsen over legges også økonomiplan for 2020-2022 frem.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler kontrollutvalget å slutte seg til sekretariatets vurderinger og foreslåtte budsjett. Sekretariatet anbefaler utvalget å be kommunestyret om å vedta kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2019. Budsjettet for 2019 har en ramme på kr. 1.183 500 og inkluderer kontrollutvalgets egen drift, revisjons- og sekretariatstjenester.

Budsjett for kontrollutvalget i Frøya 2019

Konto	Tekst	Budsjett- forslag 2019	Budsjett 2018	Regnskap 2017
10802	Godtgjørelse leder	17 500	16 500	16 715
10803	Godtgjørelse folkevalgte	30 000	24 000	18 250
10804	Godtgjørelse tapt arbeidsfortjeneste	15 000	15 000	10 040
10990	Arbeidsgiveravgift	3 000	3 000	2 299
	Godtgjøring folkevalgte	65 500	58 500	47 304
11001	Abonnementer	6 200	6 000	2 600
11501	Kursavgifter	42 000	42 000	0
11600	Skyss/kost - tjenesteoppdrag	32 000	31 000	368
11605	Avgiftspliktig km.godtgj.	4 100	4 000	50
11706	Direkte utlegg ifm. tjenestereiser	4 100	4 000	0
11950	Kontingenter	4 600	4 500	0
	Drift kontrollutvalget	93 000	91 500	3 018
	Sum kontrollutvalgets egen virksomhet	158 500	150 000	50 322
13750	Kjøp tjenester Revisjon Midt-Norge SA	750 000	750 000	744 700
13755	Kjøp tjenester Konsek Trøndelag IKS	275 000	280 000	276 000
	Sum kjøp revisjon og sekretariatstjenester	1 025 000	1 030 000	1 020 700
	SUM KONTROLLUTVALG, SEKRETARIAT OG REVISJON	1 183 500	1 180 000	1 071 022

Økonomiplan for kontrollutvalget i Frøya 2020 - 2022

	2020	2021	2022
Kontrollutvalget	160 000	164 000	168 000
Konsek	275 000	282 000	289 000
Revisjon Midt-Norge	750 000	770 000	790 000
Sum	1 185 000	1 216 000	1 247 000

Bestilling av forvaltningsrevisjon

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

24.10.2018

Saknr

33/18

Saksbehandler Helene Hvidsten**Arkivkode** FE - 217, TI - &58**Arkivsaknr** 18/444 - 1

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjon av tverrfaglig samarbeid i Frøya kommune.

Av hensyn til fremdriften gir utvalget leder og sekretariat fullmakt til å godkjenne revisjonens prosjektplan med forslag til problemstillinger, ressursramme og leveringsfrist.

Saksutredning

Førende for bestilling av forvaltningsrevisjon i kommunen er plan for forvaltningsrevisjon 2017 - 2018 (vedtatt i kommunestyret under sak 203/16). Kontrollutvalget har tidligere bestilt forvaltningsrevisjon av følgende områder: *Kvalitet i opplæringen og økonomistyring i investeringsprosjekter.*

Området som har fått tredje prioritet i planen er *tverrfaglig samarbeid*. I planen står det følgende om saken:

Barn med sammensatte problemer har behov for et helhetlig tjenestetilbud, der fagpersonell samarbeider på tvers av faglige grenser. Slikt samarbeid er lovregulert, for eksempel opplæringsloven, barnehageloven, barnevernloven og helse- og omsorgstjenesteloven. Det er påpekt fra flere hold at det tverrfaglige samarbeidet i kommunen ikke er godt nok. En forvaltningsrevisjon kan belyse årsakene til dette.

Resterende timer til forvaltningsrevisjon for 2018, samt timer for 2019 vil kunne brukes på dette prosjektet.

I plan for forvaltningsrevisjon er det også satt opp tre uprioriterte områder, som kontrollutvalget står fritt til å bestille fra til fordel for tema tverrfaglig samarbeid. Disse tre områdene er:

- Barnevern-kvalitet og saksbehandling
- Næringsutvikling
- Kulturplan 2014-2019

Revisor vil være tilstede i møtet for å svare på spørsmål og ta imot innspill fra utvalget.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å bestille forvaltningsrevisjon av tverrfaglig samarbeid. Av hensyn til fremdriften bør utvalget gi leder og sekretariat fullmakt til å godkjenne prosjektplanen.

Orientering om bemanning på teknisk etat

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

24.10.2018

Saknr

34/18

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 15/167 - 19

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Vedlegg

Teknisk etat

Saksutredning

Da kontrollutvalget hadde møte den 22. august ble det gitt en orientering fra rådmannen om dispensasjon i byggesaker, ulovlighetsoppfølging og saksbehandlingsfrister. På bakgrunn av denne orienteringen ønsket kontrollutvalget en vurdering fra kommunestyret om bemanningen på teknisk etat er tilstrekkelig (sak 21/18).

Ordfører Berit Flåmo gir derfor utvalget en skriftlig orientering om status på teknisk etat.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta ordførerens redegjørelse til orientering.

Orientering fra rådmannen om kommunestyrets vedtak om ventilkammer på Nordskag

Behandles i utvalg		Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Frøya kommune		24.10.2018	35/18
Saksbehandler	Helene Hvidsten		
Arkivkode	FE - 033		
Arkivsaknr	15/167 - 18		

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse til orientering.

Saksutredning

I kommunestyrets møte 1. mars under sak 19/18, ble følgende vedtatt:

Frøya kommune dekker deler av kostnader for omlegging av vannledninger, samt etablering av ny lokalitet for ventilkammeret på Nordskag industriområde. Frøya kommune sin andel vil være inntil 2.000.000,-

Kostnad på inntil 2.000.000,- dekkes ved omdisponering av VAR prosjektmidler.

Under kontrollutvalgets møte 22. august (under sak 28/18) ble det stilt spørsmål ved vedtakets lovlighet og om kommunestyret har mulighet til å dekke utgiftene knyttet til flytting av vannledning.

I forbindelse med utvidelse av sitt fabrikkanlegg har Nutrimar vært i kontakt med Frøya kommune og vist til utfordringer knyttet til vannledninger og eksisterende ventilkammer for vannledninger. Ventilammeret er et viktig knutepunkt for vannledning til næringsparken med fordeling av vann til de forskjellige produksjonsenhetene/byggene.

Rådmannen foreslo at kommunen dekker utgifter for den delen av nytt ventilkammer som er over bakkenivå, det vil si nytt bygg med nødvendige tekniske komponenter som ventiler og pumper for trykkøkning. Kommunen sine kostnader til flytting av lokalitet for ventilkammer på Nordskag er av Rambøll beregnet å være 2 MNOK.

Rådmannen foreslo at kostnader knyttet til omlegging av vannledningen skulle dekkes av kommunens disposisjonsfond, som per 31.12.17 var på kr. 24.273.160. Forslaget falt med 13 mot 7 stemmer. Formannskapetets innstilling om at kostnaden skulle dekkes gjennom VAR-prosjektmidler (vann avløp og renovasjon), ble vedtatt med 13 mot 7 stemmer.

I kommunestyrets sak 26/18 ble det foretatt endringer i investeringsbudsjettet til Frøya. Budsjettmidler fra 2017 ble overført til 2018. I vedtaket ligger det blant annet et prosjekt knyttet til vannforsyning Sistranda-Nordskag med overføring av 10,9 MNOK som ikke er brukt tidligere år. Videre er rådmannen blitt bedt av kommunestyret å utarbeide et reglement for anleggsbidrag, men dette er enda ikke på plass.

Rådmannen stiller i kontrollutvalgsmøtet for å orientere og svare på spørsmål fra utvalget.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Sekretariatet anbefaler utvalget å ta rådmannens redegjørelse til orientering. Utvalget må vurdere om det er behov for videre oppfølging med bakgrunn i informasjonen som er gitt i forbindelse med orienteringen.

Orientering fra rådmannen om kostnader i forbindelse med innleie av konsulenter

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

24.10.2018

Saknr

36/18

Saksbehandler Helene Hvidsten**Arkivkode** FE - 033**Arkivsaknr** 15/167 - 21

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse til orientering.

Saksutredning

I kontrollutvalgets møte den 22.08.18 ble det gitt en orientering fra rådmannen om teknisk etat og dispensasjon i byggesaker, ulovlighetsoppfølging og saksbehandlingsfrister.

Som en konsekvens av dette ønsket kontrollutvalget en orientering fra rådmannen om kostnader i forbindelse med innleie av konsulenter i kommunen, fordelt på virksomheter (jfr. sak 28/18).

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta rådmannens redegjørelse til orientering.

Orientering om avfallsdeponiet på Kvisten

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

24.10.2018

Saknr

37/18

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 15/167 - 22

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse til orientering.

Vedlegg

Fylkesmannen i Trøndelag - Krav til avslutning og etterdrift

Saksutredning

I kontrollutvalgets møte den 22.8.18 under sak 28/18 kom det frem at utvalget ønsker mer informasjon om avfallsdeponiet på Kvisten. Utvalget ønsker en redegjørelse om avfallsdeponeringen gjøres i henhold til regelverket på området.

Ved deponering av avfall kan utslipp av helse- og miljøfarlige stoff fortsette i mange år etter av avfallet er deponert. Deponering av avfall reguleres av avfallsforskriften kapittel 9 om deponering av farlig avfall. Formålet med forskriften er at deponiene skal drive på en kontrollert og forsvarlig måte, slik at skade på menneske og miljø unngås i størst mulig grad. Blant annet kreves det dobbel bunn- og sidetetting, sigevanns- og metangasshåndtering, samt krav til overvåkning av utslippene fra deponier.

Deponier som ikke oppfyller kravene i avfallsforskriften har måttet legge ned driften. Disse deponiene har fått krav til avslutning og etterdrift, siden det fortsatt vil være utslipp fra disse anleggene i mange år fremover. Dette gjelder også Kvisten avfallsanlegg som har fått krav fra Fylkesmannen i Trøndelag om avslutning og etterdrift.

Med dette som bakgrunn orienterer rådmannen kontrollutvalget om avfallsdeponiet.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta rådmannens redegjørelse til orientering.

**Krav til avslutning og etterdrift av avfallsdeponi
etter forurensningsloven og avfallsforskriften
for**

Kvisten avfallsdeponi

Driftsansvarlig: Frøya kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16 og § 18, jf. forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), kapittel 9. Deponering av avfall. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 28.2.2017 samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilkårene framkommer på de etterfølgende sidene.

Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen som kan ha miljømessig betydning.

Grunneierdata

Grunneier	Frøya kommune
Beliggenhet/gateadresse	Kvisten, Frøya
Gårds-/ bruksnr.	3/113
Kommune og fylke	Frøya kommune, Trøndelag fylke
Senterkoordinater, Euref	7063650/471950

Data driftsansvarlig

Driftsansvarlig	Frøya kommune
Beliggenhet/gateadresse	Pb 152
Postadresse.	7261 Sistranda
Kommune og fylke	Frøya kommune, Trøndelag fylke
Org.nummer	964 982 597
Anleggsnummer	5014.0005.01
Tillatelse nummer	2018/0085.T
Deponikategori	Ordinært deponi, avslutning, etterdrift

Tillatelse gitt: 5.2.2018

Marit Lorvik (e.f.)
seksjonssjef
Klima- og miljøavdelingen

Sigrid Lund Drage
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

1 Ramme

Kravene gjelder for Kvisten avfallsdeponi. Kravene gjelder for avslutningsfasen og for etterdriftsfasen.

Med avslutningsfasen menes tiden fra all deponering av avfall opphører og frem til deponiet er tildekket i henhold til kravene i dette dokument. Avslutningsfasen kan bare anses som avsluttet dersom Fylkesmannen har gjennomført en sluttinspeksjon på stedet, og skriftlig har meddelt at kravene for avslutning er oppfylt.

Med etterdriftsfasen menes tiden fra godkjent avslutning og frem til det tidspunkt deponieier dokumenterer at deponiet ikke lenger kan medføre skadevirkninger på miljøet og menneskers helse.

2 Generelle krav

2.1 Plikt til å redusere forurensning

All forurensning fra deponiet er isolert sett uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte grenser, plikter driftsansvarlig å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte krav.

2.2 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale klimatiske forhold, tiltak på deponiet eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter driftsansvarlig å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren.

Driftsansvarlig skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. gjeldende forskrift om dette.

2.3 Internkontroll, rutiner for drift og vedlikehold

Driftsansvarlig plikter å etablere internkontroll for avslutnings- og etterdriftsfasen i henhold til gjeldende internkontrollforskrift. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at driftsansvarlig overholder alle krav gitt i dette dokument og relevante lover og forskrifter med veiledninger. Driftsansvarlig plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Driftsansvarlig plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

For alle anlegg som reguleres av kravene i dette dokument skal det foreligge oppdaterte prosedyrer for drift, vedlikehold og kontroll. Det skal foreligge oppdaterte tegninger og beskrivelser som viser anleggenes plassering og hvordan anleggene er bygget. Det skal også regelmessig føres driftsjournal for alle anlegg.

2.4 Bruk av underoperatører

Dersom driftsansvarlig velger å gjennomføre avslutning og etterdrift ved bruk av underoperatør er driftsansvarlig likevel ansvarlig for at kravene til avslutning og etterdrift av deponiet følges. Driftsansvarlig er ansvarlig for all rapportering til Fylkesmannen.

2.5 Oversikt over deponiets utstrekning

Driftsansvarlig skal påse at deponiets arealmessige utstrekning er avmerket på kart. Områder med farlig avfall skal avmerkes nøyaktig. Kartet skal være tilgjengelig for fremtidige grunneiere og forurensningsmyndigheter.

2.6 Rådighetsbegrensning

Driftsansvarlig pålegges med dette en rådighetsbegrensning på den delen av eiendommen hvor det befinner seg et avfallsdeponi.

Bygge- og gravearbeider på denne delen av eiendommen kan ikke finne sted uten at Fylkesmannen er varslet og har gitt sin tillatelse til slike arbeider. Videre skal Fylkesmannen varsles dersom faktisk bruk/regulering av eiendommen endres vesentlig. Området er i dag regulert til avfallsdeponi.

2.7 Registrering i Grunnforurensningsdatabasen

Området er ikke registrert i Miljødirektoratets database over eiendommer med forurenset grunn, Grunnforurensningsdatabasen. Det foreligger betydelig informasjon om deponiet som skal registreres på de aktuelle eiendommene.

Fylkesmannen setter en frist til 1.3.2019 med å registrere Kvisten deponi som lokalitet i Grunnforurensningsdatabasen. Rapporteringen skal omtales i årsrapporten for 2018 som skal leveres innen samme dato.

3 Særskilte krav for avslutning av Kvisten

3.1 Terrengarrondering

Deponiets overflate og omkringliggende arealer skal være utformet på en slik måte at overvann i størst mulig grad føres bort fra deponiet. Dette gjelder også etter at hele/deler av deponiet har satt seg. Deponiet er planlagt avsluttet med fall inn mot midten.

3.2 Toppdekket

Toppdekket er her en felles betegnelse for de lag med masser eller membraner som legges oppå avfallet etter at deponeringen har opphørt.

Oppbyggingen av deponiets toppdekket skal skje på en slik måte at stabiliteten i avfallsmassen og toppdekket sikres, særlig for å forebygge utglidninger. Dersom det etableres en kunstig barriere, må denne sikres mot setningsskader.

Toppdekket skal utformes slik at det kun slipper gjennom den vannmengden inn i deponiet som er nødvendig for å opprettholde en naturlig nedbrytning av avfallet. I tillegg skal toppdekket bidra til å redusere emisjonen av metan og luktende gasser til et minimum. Krav til toppdekket er spesifisert i nedenstående tabell. Vurderingene som ligger til grunn for vilkår 2018 står i rapporten *Kvisten avfallsdeponi – undersøkelser før avslutning – COWI - februar 2017* i tabellen referert som *Kvisten – feb 2017*.

Kommunen må gjøre en risikovurdering og etablere en rutine for å oppdage og overvåke fremmede arter på deponiet. Ved innkjøring av masser som kan inneholde fremmede arter må kommunen vurdere og ved behov iverksette tiltak for å hindre etablering av fremmede arter. Vurderingene av behov og beskrivelse av ev. tiltak mot fremmede arter skal komme frem i årsrapporten.

Tabell 1: Krav til toppdekket

Toppdekkets inndeling i lag og funksjon		Materiale	Konkrete krav til lagtykkelse eller permeabilitet	Vilkår 2018
Vekstlag: danne grunnlaget for den kommende arealbruken og erstatte naturlig jordsmonn ¹ . Hindre erosjon, uttørring og oppsprekking av et semipermeabelt tettingslag om dette består av mineralske masser. Fungere som metanoksidasjonssjikt for den gassen som ikke drenerer gjennom «vinduene».		Kan bestå av vekstjord og andre steinfrie, permeable løsmasser	Tykkelsen på laget må tilpasses omkringliggende jordsmonn og vegetasjon, og for øvrig tilpasses planlagt arealbruk som deponiet skal tilbakeføres til	Vekstlag og semipermeabelt minerallag slås kan sammen til ett lag. Massene skal ikke inneholde forurensning over normverdiene for mest følsom arealbruk. Laget skal ha en mektighet på minst 0,5 meter. Det antas at dette laget får en tilstrekkelig evne til å oksidere metan, og kravet om egne oksidasjonsvindu fra falles. Tilgjengelige masser med en hydraulisk konduktivitet på $1 \cdot 10^{-5}$ m/s tillates brukt. Vilkårene endres etter vurderinger i <i>Kvisten - feb 2017 pkt 7.2.4.</i>
Middels tett/ semipermeabelt minerallag. Integrert i laget er 5 «vindu» a 70 m ² med organisk materiale Redusere vanngjennomstrømningen i deponiet. Vinduene skal fungere som oksidasjonslag for metan.		Steinfrie masser av ønsket permeabilitet og komprimeringsgrad, eller kunstig membran. Vinduene skal bestå av kompost iblandet flis og ha et porevolum på minst 50%.	$1 \times 10^{-6} < K < 1 \times 10^{-7}$ m/s. Minimum tykkelse 0,5 m ved bruk av mineralske masser Oksidasjonslaget/ «vinduene» skal ha en tykkelse på min 0,8 m.	
(Dreneringslag I) Kan utelates	Gass: Bidra til fordeling av gassen under et oksidasjonslag Sigevann: Drenering av sigevann som presses ut av avfallet, særlig i skråninger.	Grov sand, grus, pukk, knust betong/teglstein og lignende. Alternativt kompost.	> 0,3 m Kan kombineres med dekkmasselaget under, evt. utelates dersom dekkmassen har gode nok drenerende egenskaper. Jo tettere tettingslaget er, desto høyere permeabilitet fordres av dreneringslaget.	Dreneringslag utelates etter vurderinger i <i>Kvisten - feb 2017 pkt 7.1 og 7.2.4.</i>
Dekkmasse	Dekke til avfallet og være et godt underlag for resten av toppdekket	Fluff (ikke inert avfall) er allerede lagt.	> 0,3 m Har egenskaper som dreneringslag	

¹ Det skal ikke innføres fremmede arter (jfr. Norsk svarteliste 2007)

Masser som skal benyttes i toppdekket over gassdreneringslaget eller som dekkmasser over avfallet for å få riktig form på deponiets overflate, skal ikke inneholde miljøgifter som overstiger akseptverdiene angitt i nedenstående tabell.

Tabell 2: Krav til forurensningsnivå i masser som skal benyttes til avsluttende tildekking

Masser over middels tett/semipermeabelt lag	Maksimalt innhold skal ikke overstige normverdier for mest følsomt arealbruk, jf. forurensningsforskriften kap.2.
Masser mellom middels tett/semipermeabelt lag og avfallet	Skal overholde mottakskriteriene for lettere forurensede masser på inert deponi, jf. avfallsforskriften kap. 9, vedlegg II, pkt 2.1.

3.3 Overvannssystem

Det antas i *Kvisten – feb 2017 pkt 7.2.1*, at det er lekkasje mellom sigevannsystemet og overvannsystemet. For å redusere mengden overvann og dermed minske utvaskingen av miljøgifter, foreslås det å lede rent vann som kommer oppstrøms deponiet over i Valvågen. NVE har stilt konkrete krav til omlegging av overvann. Frøya kommune må legge frem en plan for opparbeidelse av bekken, med et tilstrekkelig detaljert kart og naturfaglig vurdering av tiltaket før gjennomføring. Planen skal godkjennes av NVE og oversendes Fylkesmannen før omlegging av vannveien. Gjennomført tiltak skal beskrives i årsrapport for 2018.

Etablert overvannsanlegg, med ledninger og overvannskummer, må sikres mot utlekking av gass via kummene.

3.4 Sigevannsoppsamling

På grunnlag av deponiets egenskaper og de meteorologiske forhold på stedet, skal det treffes nødvendige tiltak for å

- ha kontroll med inntrenging av over-/grunnvann i deponiet
- samle opp forurenset overvann og sigevann
- behandle alt forurenset vann som samles opp dersom det er nødvendig for å oppnå påkrevd utslippskvalitet

3.5 Sigevannsbehandling

Forurenset vann og sigevann som samles opp, skal behandles dersom dette er nødvendig for å oppnå en utslippskvalitet som tilfredsstiller miljømål for resipienten (god økologisk kvalitet). Resipientens påvirkning av sigevann er undersøkt og vurdert i 2009, 2015 og 2016. Resipienten er påvirket av høyere næringsinnhold svært nær utslippspunktet (algevekst i influenssonen), og det påvises økt innhold av kobber i grisetang rett ved utslippet, men ikke på nærliggende stasjoner (Altin 2009, 2015, 2017). Med utgangspunkt i resultatene fra overvåking så langt stilles det ikke krav om lokal rensing av sigevannet fra Kvisten. Det sigevannet som samles opp skal føres i ledning ut i Værøyvalen med utslipp under laveste lavvann.

Fylkesmannen kan stille mer konkrete krav om rensing av sigevannet, bl.a. dersom overvåkingsresultater fra sigevannet skulle vise at lokal rensing er nødvendig for å oppnå en utslippskvalitet som er forenelig med gitte miljømål (jfr. kommunens arbeid med vanddirektivet og vannforskriften).

3.6 Deponigass

Kravet i avslutningsplanen fra 2010 om etablering av oksidasjonsvindu fjernes.

3.7 Anlegg

Veier, ledningsanlegg og kabelanlegg som ikke lenger skal benyttes skal fjernes eller sikres slik at sigevann og deponigass ikke kan føres ut av deponiområdet eller frem til anlegg som fortsatt skal være i drift.

Anlegg som ikke skal benyttes til etterdrift eller til andre formål skal rives. Gjerder, unntatt de som sikrer sigevannsanlegg og anlegg som fortsatt skal være i drift, skal fjernes.

3.8 Dokumentasjon

Når avslutningen av deponiet er gjennomført, skal følgende dokumentasjon foreligge og oversendes Fylkesmannen innen 3 måneder:

- a) Ajourført eiendomskart dersom det har skjedd endringer i eiendomsforholdene
- b) Ajourførte tegninger av eksisterende installasjoner og anlegg
- c) Eventuelt forslag til endringer i overvåkingsprogrammet for etterdriftsfasen
- d) Plan over nøyaktig plassering (koordinater) av alle prøvepunkter for overvann, grunnvann og sigevann. Alle prøvepunkter skal angis med en entydig merking.
- e) Plan over nøyaktig plassering (koordinater) av målepunkter for setninger. Alle målepunkter skal ha en entydig merking.
- f) Plan for drift og vedlikehold av anlegg og tekniske installasjoner.

3.9 Frist for avslutning - avslutningsinspeksjon

Senest 6 måned etter avslutning av deponiet skal driftsansvarlig oversende dokumentasjon om avslutningsarbeidet til Fylkesmannen og be om avslutningsinspeksjon.

4 Særskilte krav for etterdrift

4.1 Drift av sigevannsanlegg

Det er ikke stilt krav om rensing av sigevannet ved utstedelse av vilkår for avslutning og etterdrift. Rørsystemet som leder sigevann til Værøyvalen skal etterses årlig. Påvirkning av resipienten skal vurderes, og hvert 5. år skal det gjøres en biologisk vurdering.

4.2 Drift av overvannssystem

Overvannssystemene skal vedlikeholdes og rehabiliteres eller utvides etter behov, slik at minst mulig overvann tilføres deponiet.

4.3 Drift av anlegg og tekniske installasjoner

Anlegg og tekniske installasjoner skal driftes og vedlikeholdes slik at disse ikke representerer noen fare for mennesker og natur.

4.4 Fremmede arter på deponiet

Kommunen må etablere en rutine for å oppdage og overvåke fremmede arter på deponiet. Vurdering av behov for tiltak og gjennomførte tiltak mot etablering av fremmede arter skal komme frem i årsrapporten.

5 Krav til kontroll og overvåking i avslutnings- og etterdriftsfasen

5.1 Krav til prøvetaking og analyse

All måling, prøvetaking og analyse skal gjennomføres etter Norsk Standard eller annen anerkjent internasjonal standard. Prøver skal analyseres av laboratorium akkreditert etter EN 45000-normen eller tilsvarende. Fylkesmannen kan kreve endret omfang av måleparametere og hyppighet ved behov.

5.2 Overvåking i avslutningsfasen

Overvåkingsprogrammet skal dekke overvåking av deponiets sigevann i henhold til Miljødirektoratet sin veileder TA 2077/2005. Det skal også gjøres biologiske undersøkelser i resipienten tilsvarende den som ble gjennomført i 2009 og 2016. Eventuelle endringer i prøvetakingsprogram må avklares med Fylkesmannen i forkant av iverksettelse.

Tabell 3: Minimumskrav til prøvetakings- og analysefrekvens i deponiets avslutningsfase

Overvåkingstema	Frekvens
Sigevannsmengde	Beregnes
Sigevannets sammensetning (Basisprogrammet)	Kvartalsvis
Sigevannets sammensetning (Utvidet program)	Kvartalsvis hvert 5. år
Biologisk undersøkelse i resipienten	Hvert 5. år

5.3 Overvåking i etterdriftsfasen

Deponiet skal også i etterdriftsfasen ha et overvåkingsprogram for sigevann og overflatevann i henhold til avfallsforskriftens kap.9 vedlegg III og Miljødirektoratet sin veileder TA 2077/2005. Overvåkingen skal kunne avdekke eventuelle sigevannslekkasjer eller endringer i deponiets vanntilførsel.

Et eventuelt forslag til revidert overvåkingsprogram for etterdriftsfasen skal oversendes Fylkesmannen til uttalelse som del av sluttdokumentasjonen på gjennomført avslutning. Programmet skal ta utgangspunkt i overvåkingsresultater fra drifts- og avslutningsfasen og minimumskravene til prøvetakings- og analysefrekvens i tabell 4.

Eventuelle endringer i prøvetakingsprogram må avklares med Fylkesmannen i forkant av iverksettelse.

Tabell 4: Minimumskrav til prøvetakings- og analysefrekvens i deponiets etterdriftsfase

Overvåkingstema	Frekvens
Sigevannsmengde	Beregnes
Sigevannets sammensetning (Basisprogrammet)	Hver 6.måned
Sigevannets sammensetning (Utvidet program)	Kvartalsvis hvert 5 år
Biologisk undersøkelse i resipienten	Hvert 5. år

5.3.1 Toppdekket og setninger

Toppdekket (topptettingen) skal kontrolleres for sprekker, huller, erosjon og drenerende egenskaper minimum en gang i året. Huller og sprekker skal tettes og skader på grunn av erosjon skal utbedres fortløpende. Setninger som medfører dammer på overflaten skal utbedres slik at overvannet føres bort fra deponiet.

5.3.2 Overvann

Overvannsledninger, overvannskummer, overvannsgrøfter, bekkeinntak og bekkelukninger skal kontrolleres min. 2 ganger i året og nødvendig utbedringer foretas etter behov.

5.3.3 Sigevann

Sigevannsledninger og kummer skal kontrolleres min. 1 gang i året og nødvendig rengjøring og utbedringer foretas etter behov.

Sigevannsmengden skal beregnes årlig. Sigevannets innhold av forurensningsstoffer skal overvåkes ved regelmessig prøvetaking i henhold til fastsatt kontroll- og overvåkingsprogram.

5.3.4 Deponigass

Metanemisjonen fra deponiets overflate skal kontrolleres igjen første gang 2 år etter endelig avslutning, og utbedringer av toppdekket skal foretas etter behov.

Deretter skal metanemisjonen kontrolleres hvert 5 år.

6 Rapportering

Driftsansvarlig skal årlig rapportere til forurensningsmyndigheten i tråd med til enhver tid gjeldende retningslinjer for rapportering, jf. § 9-13 i avfallsforskriften og krav satt i kontroll- og overvåkingsprogrammet.

Rapporteringen skal skje senest innen 1. mars påfølgende år og elektronisk via Altinn.

Følgende data skal fylles inn i de elektroniske skjemaene:

For sigevann:

- Konsentrasjoner i sigevannet ut fra deponiet
- Konsentrasjoner i sigevannet etter eventuell lokal rensing (hvis det blir aktuelt)
- Sigevannsmengde, totalt for året

I tillegg skal rapporteringen omfatte et vedlegg i form av et dokument hvor følgende forhold beskrives:

- En vurdering av analyseresultatene for vannovervåkingen
- En vurdering av behov for tiltak i forhold til vannhåndteringen
- En vurdering av behov for tiltak mot fremmede arter
- En vurdering av påvirkningen på resipienten
- Oversikt over eller resultat av kontroll med metanemisjon fra deponiets overflate
- Oversikt over utførte miljøtiltak
- Oversikt over setninger
- En revidert versjon av kostnadsoverslag fram til deponiet er avsluttet

7 Opphør av etterdrift

7.1 Søknad om opphør av etterdriftsfasen

Når resultatet av kontroll- og overvåkingsprogrammet viser at deponiet ikke lenger kan medføre skadevirkninger på miljøet og menneskers helse, kan driftsansvarlig sende søknad til Fylkesmannen om at etterdriftsfasen skal opphøre.

7.2 Dokumentasjon

Ved søknad om avslutning av etterdriftsfasen skal følgende dokumentasjon oversendes Fylkesmannen:

- a) Oppsummering av analyseresultater/rapporteringsdata for 5 siste år
- b) Risikovurdering av deponiets påvirkning på mennesker og nærmiljøet og faren for fremtidige hendelser som kan påvirke miljøet og mennesker.
- c) Beskrivelse av tiltak for å avslutte etterdriftsfasen (rivning av anlegg, fjerning av infrastruktur og gjerder, oppfylling, terrengarrondering, beplantning o.l.)
- d) Revidert reguleringsplan med bestemmelser dersom det har skjedd endringer i løpet av etterdriftsperioden
- e) Oversikt som viser gjennomførte avslutnings- og etterdriftstiltak.

7.3 Inspeksjon før opphør av etterdriftsfasen

Fylkesmannen skal foreta inspeksjon før opphør av etterdriftsfasen kan aksepteres.

8 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensing

Det skal til enhver tid foreligge en oppdatert beredskapsplan. Driftsansvarlig skal sørge for nødvendig beredskap i henhold til planen for å hindre, oppdage og stanse akutt forurensning fra deponiet og tilhørende anlegg som omfattes av kravene til avslutning og etterdrift.

Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som deponiet til enhver tid representerer og ta utgangspunkt i en risikoanalyse.

9 Eierskifte

Driftsansvarlig er ansvarlig for å varsle Fylkesmannen dersom eiendommen skal skifte eier eller ansvaret for avslutning og etterdrift skal overføres til et annet ansvarlig foretak. Melding skal sendes så snart som mulig og senest innen 1 måned før endringen finner sted.

10 Tilsyn

Driftsansvarlig plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten, eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med deponiet til enhver tid.

11 Finansiell garanti

Driftsansvarlig skal ha etablert en tilfredsstillende finansiell garanti eller annen tilsvarende sikkerhet for å sikre at forpliktelsene som følger av kravene til avslutning og etterdrift kan oppfylles, jf. avfallsforskriften §9-10 (se også SFT-veileder TA-2150/2006 om finansiell garanti for avfallsdeponier)

Et kostnadsoverslag som inkluderer utgifter ved både avslutning og etterdrift skal oversendes Fylkesmannen sammen med årsrapporten for 2018, innen 1.3.2019. I tillegg skal det beskrives hvordan kostnadene er planlagt dekket. En revidert utgave av kostnadsoverslaget skal følge årsrapporten fram til deponiet er endelig avsluttet, deretter ved større endringer.

Nytt fra utvalgene 24.10.18

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

24.10.2018

Saknr

38/18

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 15/168 - 16

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar redegjørelsene fra utvalgene til orientering.

Saksutredning

Medlemmene i kontrollutvalget følger hvert sitt hovedutvalg og orienterer resten av utvalget om aktuelle saker. Utvalgene er fordelt slik:

Kommunestyre: Helge Borgen

Formannskap: Laila Wedø

Hovedutvalg for drift: Sten S. Arntzen

Hovedutvalg for forvaltning: Kirsten Dragsnes

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget tar redegjørelsene fra utvalgene til orientering.

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

24.10.2018

Saknr

39/18

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 18/431 - 3

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Referatsakene tas til orientering.

Vedlegg

Må ikke gjøre grensene mellom rådmann og ordfører utydelige

Gir blaffen i menneskerettigheter

Helsesøstre må avvise elever på grunn av tidspress

Kan en kommune straffes hvis elever mobbes

Kan man tvinges til å stemme for noe man er imot

Nesten 200 kommuner mangler personvernombud

Praktiseringen av varslingsreglene er utfordringen

Saksutredning

Følgende referatsaker vil bli presentert i møtet:

1. Må ikke gjøre grensene mellom rådmann og ordfører utydelige
2. Gir blaffen i menneskerettigheter
3. Helsesøstre må avvise elever på grunn av tidspress
4. Kan en kommune straffes hvis elevene mobbes?
5. Kan man tvinges til å stemme for noe man er imot?
6. Nesten 200 kommuner mangler personvernombud
7. Praktiseringen av varslingsreglene er utfordringen

Må ikke gjøre grensene mellom rådmann og ordfører utydelige

At rådmannen kalte inn kommunestyret og tillitsvalgte til seminar ligger klart utenfor rådmannens kompetanse, mener professor Jan Fridthjof Bernt.

Kommunal Rapport 3.9 2018

SPØRSMÅL: Rådmannen inviterte kommunestyret, tillitsvalgte og frivillige lag og foreninger til «[dialogseminar](#)». Møtet gikk over en hel dag og ble avholdt på en dato som i kommunens møteplan var satt opp med kommunestyremøte.

Møtet ble ikke annonsert på vanlig måte, det var ingen sakspapirer og det ble ikke ført møtebok. Ifølge rådmannen var dialogmøtet ikke et kommunestyremøte, da det var han som inviterte og ledet møtet. Han sier det derfor heller ikke ble ført noen protokoll fra møtet.

Rådmannen forklarte at han inviterte til møtet på bakgrunn av en tidligere kommunestyresak om «driftsgjennomgang og administrativ organisering». Kommunestyret vedtok da at det skulle arrangeres et dialogseminar, og at «Dialogmøtet skal danne grunnlag for etterfølgende framleggelse av saker til kommunestyret (..) med mål om økonomisk innsparingspotensial, kvalitetsutvikling og effektivisering».

Spørsmålene er:

Var dialogmøtet et kommunestyremøte?

Skulle møtet vært innkalt og protokollert i tråd med kommunelovens bestemmelse?

Kan kommunen omgå kommunelovens saksbehandlingsregler, ved at det er rådmannen, og ikke ordfører, som innkaller til og leder møtet?

SVAR:

Dette møtet var klart nok et ledd i kommunens saksbehandling, og går derfor inn under de alminnelige reglene om møter i folkevalgte organer, se kommuneloven § 29 nr. 3. Det ligger klart utenfor rådmannens kompetanse å innkalle til et slikt møte. Rådmannen skal forholde seg til de folkevalgte kommunale organene, ikke til enkeltmedlemmer, og den eneste som kan innkalle til et slikt møte er organets leder, ordføreren, (§ 32 nr. 1).

Møtet «skal kunngjøres på hensiktsmessig måte» (§ 32, nr. 3, andre setning). Sammen med innkalling til møtet skal sendes ut en sakliste som settes opp av ordfører (§ 32, nr. 2, første setning), og denne og andre dokumenter som sendes ut til de folkevalgte, «skal være tilgjengelig for allmennheten» (§ 32 nr. 3, første setning).

Møtet skal ledes av organets leder – altså her ordføreren (§ 32 nr. 4). Det skal føres møtebok over forhandlingene, med angivelse av hvilke saker som ble drøftet, framsatte forslag og eventuelle vedtak (§ 30 nr. 3).

Det er bra at det holdes møter med dialog mellom folkevalgte og administrasjon, noe som kan være verdifullt både for de folkevalgte og for administrasjonen før en sak legges fram til vedtak. Men også denne del av saksbehandlingen må følge reglene i kommuneloven. Grensene mellom rollen som ordfører og rollen som rådmann må ikke gjøres utydelige, og velgerne må ha mulighet til å følge prosessen, ved innsyn i saksdokumenter og som tilhørere i møtet så lenge det ikke er hjemmel i loven for å lukke møtet.

Gir blaffen i menneskerettigheter

Kommunal Rapport 03.10.2018

Stadig flere kommuner klager over at funksjonshemmede med assistansebehov sprenger kommunebudsjettene ved å bruke borgerstyrt personlig assistanse (BPA).

Rådmann Einar Arset i Ulstein hevder at BPA hindrer kommunen i å sende funksjonshemmede inn i samlokaliserte boliger (les: institusjoner). Da sier han også at han gir blaffen i menneskerettighetene for funksjonshemmede.

Arset klager sin nød i Kommunal Rapport, hvor han uttaler:

– Vi ser en voldsom vekst hvor BPA skaper millionkostnader ut av nærmest intet. I stedet for at kommunen får levere boliger med plass til flere som kan dele på ressursene, har BPA med fritt valg gjort at vi får én til én-tilbud med full kommunal kostnadsdekning. Vi forhindres rett og slett i å samordne egne tjenester.

Dermed hopper rådmannen galant over FN-konvensjonen om menneskerettighetene for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Ja, han gir rett og slett blaffen i at Norge har ratifisert konvensjonen for fem år siden, i den hensikt at menneskerettighetene for funksjonshemmede også skal gjelde i det norske samfunnet.

Konvensjonens artikkel 19 slår fast retten for funksjonshemmede til å leve selvstendig, fritt og uavhengig, og til å være inkludert i samfunnet. Det omfatter også retten til å velge hvor man vil bo, og til å få tilgang på individuelle tjenester i eget hjem.

Når Ulstein-rådmannen legger skylden på BPA for at kommunen ikke står fritt til å sende funksjonshemmede inn i såkalte bofellesskap for å spare eller dele på ressursene, blåser han samtidig menneskerettighetene for funksjonshemmede en lang marsj. Annerledes kan rådmannen ikke tolkes. Det til tross for at myndighetene faktisk mener at det norske samfunnet også skal innrette seg slik at menneskerettighetskonvensjonen for funksjonshemmede blir oppfylt.

BPA er en annerledes måte å organisere tradisjonelle hjemmetjenester på. Prinsippet er at personen som har et assistansebehov selv bestemmer hvem som skal assistere, hva det skal assisteres med, hvor og når assistansen er behøvd.

BPA lar funksjonshemmede sitte i førersetet i eget liv, og setter oss i stand til å delta i utdanning, arbeidsliv, familie og fritid på lik linje med andre.

Da rettighetsfestingen av BPA kom i 2015, anslo regjeringen at så mange som 14.000 personer kunne bli omfattet av den. Regjeringen har gitt hundrevis av millioner i ekstrabevilgninger til kommunene for at de skal settes i stand til å følge opp rettighetsfestingen.

Nærmere tre år senere har det meste gått galt. Kommunene følger ikke opp, og vegrer seg mot å innvilge timer til BPA på en måte som har ført til at svært få personer kan nyttiggjøre seg rettighetsfestingen.

At rådmannen i Ulstein forfekter slike påstander er rett og slett forstemmende. Det samme er kommunenes praktisering av rettighetsfestingen. Den viser bedre enn noe at ordningen med BPA bør bli en statlig ordning for å sikre at BPA blir det samfunnsøkonomisk lønnsomme frigjøringsverktøyet BPA er ment å skulle være for oss funksjonshemmede.

Røde Kors: Helsesøstre må avvise elever på grunn av tidspress

NTB 16.08.2018

Nær én av tre helsesøstre må avvise elever på grunn av tidspress. Samtidig svarer en av fire unge at de holder problemene sine for seg selv, viser undersøkelse.

Av 101 helsesøstre svarer nesten en av tre at de må avvise elever på grunn av tidspress. Flere oppgir at de har ansvar for flere elever enn det som er anbefalt, og 60 prosent av de spurte svarer at de bare «noen ganger» eller «sjeldent» har tid til å jobbe forebyggende.

Det kommer fram i en undersøkelse Respons Analyse har gjennomført for Røde Kors.

15 prosent av ungdommer i alderen 16 til 18 år svarer at de i liten eller svært liten grad føler de strekker til eller er gode nok på skolen.

I

følge Røde Kors har det vært en stor økning i antall henvendelser om psykisk helse, negative følelser, kropp, helse og relasjoner de siste fire årene.

– Gjennom våre aktiviteter får vi meldinger direkte fra ungdom som sliter med depresjon, selvmordstanker og press. Mange unge har ingen å snakke med eller gå til når de opplever problemer, sier generalsekretær Bernt G. Apeland i Røde Kors.

Han ber frivillige organisasjoner og myndighetene jobbe sammen for å skape tilbud for barn og unge, og foreslår blant annet en obligatorisk introduksjonssamtale med helsesøster for alle 8.-klassinger samt for elever ved første år på videregående skole.

Kan en kommune straffes hvis elever mobbes?

Kommunal Rapport 02.10.2018

Alle som jobber i skolen, har ansvar for å følge med på om barna har et godt skolemiljø.

Fylkesmannen kan pålegge skoleeier tvangsmulkt inntil skolen har oppfylt pålegg, og opplæringsloven åpner også for bøter eller fengsel i tre måneder for rektor og tilsatte som «forsettlig eller aktaust, og alvorleg eller gjentekne gonger» har brutt sine forpliktelser etter loven, opplyser Jan Fridthjof Bernt. Foto: Magnus Knutsen Bjørke

SPØRSMÅL: *Kan en kommune bli bøtelagt hvis den ikke følger den nye mobbeloven?*

SVAR: «Det som omtales i mediene som «mobbeloven», er ingen egen lov, men en fullstendig revisjon av kapittel 9 A i opplæringslova, om elevenes skolemiljø, vedtatt i 2017, i kraft fra 1.august. I § 9 A-4 pålegges alle som arbeider i skolen, en plikt til å «følge med på om elevane har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking», og til å varsle rektor om mistanke om dette.

Rektor skal varsle skoleeier i alvorlige tilfelle. Ved mistanke om at eleven ikke har et godt og trygt skolemiljø, skal skolen straks undersøke saken, og hvis eleven sier at miljøet ikke er trygt, «så langt det finst eigna tiltak» sørge for å rette opp dette, lage en skriftlig plan for eventuelle tiltak, og dokumentere hva som blir gjort. I § 9 A-6 er det gitt bestemmelser om fylkesmannens håndheving av kravene til skolen, herunder adgang til å «vedta kva skolen skal gjere for å sørge for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø».

I § 9 A-12 er fylkesmannen gitt kompetanse til å pålegge skoleeier (løpende) tvangsmulkt inntil skolen har oppfylt de pålegg den har fått, og i § 9 A-13 er det fastsatt straff med bøter eller fengsel i tre måneder for rektor og tilsatte som «forsettlig eller aktaust, og alvorleg eller gjentekne gonger» har brutt sine forpliktelser etter loven.

Også skoleeier, altså fylkeskommunen, kommunen eller privat eier, kan straffes for brudd av noen som handler på vegne av kommunen, da med bot som såkalt foretaksstraff. Et privat foretak kan også fradømmes retten til å drive slik virksomhet, se straffeloven § 27.»

Kan man tvinges til å stemme for noe man er imot?

Kommunal Rapport 24.09.2018

Bruk av alternativ votering kan føre til at man tvinges til å stemme for noe man er imot. Er det greit?

Hvis det ikke er budsjettet som det skal stemmes over, så kan alternativ votering bare benyttes med tilslutning fra alle medlemmer i organet, skriver Jan Fridthjof Bernt.

SPØRSMÅL: Jeg har selv vært med på å bli tvunget til være med på alternativ votering der kommunestyret hadde tre forslag til vedtak. Jeg ønsket å stemme for mitt eget forslag til vedtak og mot de to andre. Flertallet i kommunestyret ønsket ikke å imøtekomme mitt ønske og valgte derfor å avklare voteringsmåte ved votering. Selv om jeg på forhånd hadde bedt om at alle tre forslagene ble votert over hver for seg. Flertallet valgte å votere over mitt forslag først. Så benytte «alternativ votering» for de to andre forslagene. Flertallet i kommunestyret tvang meg med dette å stemme i for noe jeg var imot.

Kan flertallet overstyre mindretallet vedrørende valg av «alternativ votering», eller kan en kommunestyrerepresentant kreve votering over hvert forslag som blir lagt fram? Jeg har i andre saker opplevd at organet i en sak stemmer mot alle forslag til vedtak. Og det må da være lovlig?

SVAR: Svaret på det du spør om er enkelt. Den alminnelige regelen er at vedtak treffes ved votering over et framsatt forslag, det stemmes for eller mot dette. Alternativ votering kan bare benyttes med tilslutning fra alle medlemmer i organet. Unntak fra dette vedtak om årsbudsjett og økonomiplan, se [kommuneloven § 35 nr. 2](#), der det ved andre votering skal votes alternativt mellom de to forslagene som fikk flest stemmer ved første avstemning, hvis ingen av disse fikk flertall ved første avstemning. Grunnen til det er kommunen må ha et årsbudsjett for å fungere.

I alle andre saker kan alle framsatte forslag stemmes ned.

Nesten 200 kommuner mangler personvernombud

Kommunal Rapport 28.09.2018

Datatilsynet varsler tilsyn i løpet av høsten.

Personvernombudet skal ha god forståelse for IT-systemene, informasjonssikkerhet og personvernbehovene i virksomheten, ifølge Datatilsynet. Foto: NTB Scanpix

20. juli i år ble det obligatorisk med personvernombud, men fortsatt har nesten 200 kommuner ikke dette på plass. Det skriver juristen.no.

– Vi er klar over at veldig mange ikke har meldt inn opplysninger om personvernombud i Altinn slik de skal. I løpet av høsten skal vi gjennomføre tilsyn med alle offentlige etater, sier Guro Skåltveit, kommunikasjonsrådgiver i Datatilsynet til juristen.no.

Hun ser ikke bort fra at noen kommuner kan ha personvernombud, men ennå ikke fått dem registrert i Altinn.

– Men det er vel grunn til å mistenke at mange har oversett plikten sin til å opprette personvernombud. Vi har vært mye på reise og informert kommunene rundt om i landet godt, så dette er i utgangspunktet en plikt de bør vite om, sier Skåltveit.

Se oversikten over registrerte personvernombud her: <https://www.datatilsynet.no/rettigheter-og-plikter/virksomhetenes-plikter/personvernombud/registrerte-personvernombud/>

Hun legger til at det i alle tilfeller er kommunene selv som har ansvar for å sette seg inn i pliktene de har.

Alle offentlige myndigheter og offentlige organer som behandler personvernopplysninger, bortsett fra domstoler som handler innenfor rammen av sin domsmyndighet, er pliktet til å ha et personvernombud.

Det er ingen krav til hvordan bakgrunn eller utdanning et personvernombud skal ha.

Ifølge Datatilsynet er det i dag en overvekt av jurister, IT-rådgivere, HR-personell, revisorer og personell som jobber med compliance, organisasjonsstruktur, sikkerhet, arkiv og regelverketterlevelse.

Praktiseringen av varslingsreglene er utfordringen

Kommunal Rapport 01.10.2018

KS mener innholdet i varslingsreglene fungerer godt. Det er praktiseringen av dem som er utfordrende.

I forrige ukes leder pekte Kommunal Rapport på at det er fare for at KS, ved å si nei til et bedre varslervern, plasserer seg i bås med dem som ser på varslere mest som kranglete arbeidstakere.

KS er selvsagt opptatt av at vi skal ha et godt varslervern for arbeidstakere her i landet. KS støttet derfor utvalgets forslag om lovtekniske endringer som vil gjøre reglene mer tilgjengelige og brukervennlige og bedre varslervernet.

KS mener innholdet i varslingsreglene fungerer godt. Det er praktiseringen av reglene som er utfordrende. Vi vil derfor at det settes søkelys på kunnskapen om og praktisering av reglene, både på arbeidsgiver- og arbeidstakersiden, for å sikre god etterlevelse av regelverket.

Varslingsutvalgets mandat var blant annet å vurdere om det er behov for endring av regelverket. Utvalget har ikke foreslått vesentlige endringer i innholdet i varslingsreglene, men har foreslått klargjøringer av reglene slik at de blir mer veiledende og brukervennlige.

KS støtter disse endringene. Etter forslaget vil det fremgå tydeligere hva som er et varsel, og hvordan man skal varsle. Ved at reglene er bedre kjent, både av arbeidsgivere og arbeidstakere, vil varslingsvernet i praksis styrkes.

I KS' veileder om yringsfrihet og varsling i norske kommuner og fylkeskommuner fra 2017 understrekes betydningen av et godt yringsklima, gode rutiner og ledelsens ansvar for å stoppe kritikkverdige forhold det varsles om. KS bygger i veilederen på de premissene som også utvalget legger til grunn. Det er et lederansvar å legge til rette for et godt yringsklima, og sakene bør håndteres på lavest mulig nivå. Hovedfokus bør også være på det kritikkverdige forholdet det varsles om og ikke på den som varsler.

KS støtter også varslingsutvalget i at det er behov for opplæring av ledere og ansatte i regelverket om varsling. Utvalget foreslår ulike opplæringstiltak og utarbeidelse av en nasjonal varslingsveileder, i tillegg til å styrke Arbeidstilsynets veiledningskompetanse. I tillegg foreslås ytterligere krav til innholdet av varslingsrutinene.

KS går derimot imot forslaget om at det skal etableres et varslingsombud og en egen varslingsnemnd. Det gjør vi fordi vi mener det ikke finnes forskning eller annen erfaring som viser at etableringen av et nytt statlig organ som griper inn i lederrollen og håndteringen av varslingen sikrer bedre praktisering av reglene.

KS mener derimot at et ombud kan ha motsatt effekt. Blant annet er det grunn til å frykte at saksbehandling hos ombudet kan sette ledelsen ut av spill på grunn av saksbehandlingstid i saker som krever rask avklaringer fra ledelsen. Dette vil være tilfelle selv om ombudet ikke skal treffe vedtak. En slik forsinkelse har motsatt effekt av hva anerkjent forskning anbefaler og hva som anses som gode varslingsprosesser.

KS ser ikke at et eget varslingsombud vil ha en betydelig merverdi og løse oppgaver som ikke kan bli løst gjennom andre ordninger, som veiledningsarbeidet til Arbeidstilsynet.

«Varsling er en verdi, ikke et problem», konkluderte varslingsutvalget. Det er vi enige i.

Målet er at det skal bli enklere å varsle om kritikkverdige forhold enn det er i dag. Det mener vi det blant annet blir ved å utforme reglene slik at de både blir mer veiledende og brukervennlige, ikke ved å innføre et eget varslorombud.

Eventuelt

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

24.10.2018

Saknr

40/18

Saksbehandler Helene Hvidsten

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 18/431 - 2

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Saken legges fram uten innstilling.